

Project funded by the
EUROPEAN UNION

Проект „Интерпретативни пътеки по крайбрежието - подкрепа за управлението на защитените природни територии в Черноморския регион” (ИнтерТрейлс) се осъществява с финансиране на Европейския съюз в рамките на Съвместната оперативна програма „Черноморски басейн 2007-2013 г.”

Природа без граници

ПРЕС РИЛИЗ

Дата: 8 юни 2012 г.

Режим: за незабавно публикуване/излъчване

8 юни Световен ден на океана

Световният ден на океана има за цел да информира обществото за проблемите с опазването на океаните и моретата и за това как всеки един от нас може да помогне за тяхното решаване.

Грижата за екологичното здраве на Черно море

След влизането в сила на Рамковата директива за морската стратегия на ЕО, ще имаме ли скоро национална морска стратегия за постигане на добро екологично състояние на Черно море

Преди повече от петнадесет години беше поставено началото на първите координирани международни усилия за подобряване на екологичното състояние на Черно море. Какво подтикна към тази стъпка правителствата на крайбрежните държави е ясно на всички, които работят и живеят край морето или са го посещавали през последните три-четири десетилетия. Независимо дали става въпрос за риболова, за състоянието на плажовете, за морските води, туризма или крайбрежния пейзаж, изводите обикновено са едни и същи - с морето става нещо тревожно. Целенасочените усилия за подобряване на неговото състояние, започнали с подписването на Букурещката конвенция през 1994 г. и първия Стратегически план за действие през 1996 г. продължават и до днес с ново поколение регулативни документи, част от които са свързани с правото на Европейския съюз. Най-важният от тях е Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) на ЕО. Тя има за цел да насърчи устойчивото използване на моретата и запазване на морските екосистеми като всяка държава постигне и поддържа добро екологично състояние на морската среда среда в свои води.

Black Sea NGO Network

Project funded by the
EUROPEAN UNION

Повечето от Регионалните морета на територията на Европа (като Черно море, Средиземно море, Северен Атлантик, Северно море и Балтийско море) се намират в различна степен на влошено екологическо състояние на морската среда, което поставя на дневен ред необходимостта от обединяване на усилията както на национално, така и на регионално ниво, в интегрирана програма за действие за постигане на екологическа и икономическа устойчивост на морските региони. Тази програма за действие трябва да е съобразена и да обхваща както наземно базираните човешките дейности, така и тези, свързани с непосредственото използване на морската среда, а също и естествените природни процеси и промени.

Както е известно, Европейската Общност разработи Рамкова Директива за Морска Стратегия (РДМС) през 2008 г., за да подпомогне интегрираните усилия за постигане на добро екологично състояние регионалните морета до 2020 г., включително Черно море. Концепцията за доброто екологично състояние е основната цел на Директивата, както е описано в Анекс I по отношение на 11-те важни екологични предизвикателства, (1) трансформирани в набор от качествени индикатори, формулирани от експертни групи, за да подпомагат разработването на количествени дескриптори. Въз основа на тези изисквания и законодателни инструменти страните от общността са задължени да изготвят предварителна оценка по всеки от 11-те дескриптора, като определят целите за ДЕС и в съответствие създадат/модифицират националните мониторингови програми до 2014 г. В съответствие с РДМС и пътната карта за нейното внедряване се подпомагат страните от общността в Черно море, за да оптимизират своите национални мониторингови системи и в същото време да допринесат за разработване на интегрирана мониторингова система за Черно море насочена към постигане на екологичните цели.

РДМС е първият всеобхватен правен инструмент на ЕС, насочен специално към опазването на морската среда, който предвижда регионален подход в прилагането на разпоредбите си. Директивата „установява рамка, в границите на която държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да се постигне и поддържа добро състояние на околната среда (ДСОС) в морската среда най-късно до 2020 г.

Black Sea NGO Network

Project funded by the
EUROPEAN UNION

(Член 1). За постигането на тази цел страните-членки трябва да спазят някои междинни срокове през следващите 12 години. В съответствие с Решение № 1600/2002/ЕО на Евро-пейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шестата програма за действие на Общността за околната среда е разработена тематична стратегия за защита и запазване на морската среда, чиято обща цел е да насърчи устойчивото използване на моретата и запазване на морските екосистеми. Разработването и изпълнението на тематичната стратегия

следва да имат за цел опазването на морската екосистема. Този подход следва да се прилага и към защитените територии, както и да обхваща всички човешки дейности, които оказват въздействие върху морската среда.

Следователно всяка държава-членка следва да разработи морска стратегия за своите морски води, която отчита спецификата на тези води, като същевременно отразява общата характеристика на съответния морски регион или подрегион. Морските стратегии следва да намират оптимален израз в изпълнението на програми от мерки, създадени с цел постигане или поддържане на добро състояние на околната среда.

Навярно би било полезно да подчертаем тясната връзката между доброто екологично здраве на Черно море и качеството на живота по крайбрежието. Туризмът, наред с риболова и морския транспорт, е един от основните крайбрежни отрасли, които можем да разглеждаме като преки ползи от морето. Чистите морета и крайбрежни райони привличат туристите, а развитият туризъм означава по-силна икономика и повече работни места. Според изчисления на учените Черно море може да осигури при устойчиви рибни ресурси най-малко 350 000 т. риба годишно. Този най-традиционен продукт на морето, ценен и от крайбрежния туристически бранш и ресторантьорите, също сило се влияе от качеството на околната среда и устойчивостта на риболовните практики. Особено тревожен е фактът, че понастоящем 72% от всички оценени рибни запаси на ЕС са обект на свръхулов, а 20% се изземват отвъд границата на безопасните биологични запаси за възпроизводство. За съжаление Черно море показва същите тревожни тенденции. Броят на основните промишлени видове риба е намалял от приблизително 26 в

Black Sea NGO Network

Project funded by the
EUROPEAN UNION

средата на шестдесетте години на миналия век до скромните пет - шест вида. Колкото до морския транспорт спазването на международните стандарти за безопасност и опазване на околната среда и строгият контрол го правят по-надежден и увеличават приходите на превозвачите и пристанищата.

Има и други, далеч по-сериозни причини за опазване на морето: стотици видове растения и животни зависят от неговото състояние, а някои от тях са вече редки и застрашени. Освен това морето е част от дома на хората от крайбрежието, който не трябва да бъде замърсяван, а природата му - погубвана. Местните хора и туристите трябва да се наслаждават на морето без да излагат себе си и близките си на здравни рискове вследствие на замърсяване. Но те трябва също така да са готови да участват активно в опазването на неговата чистота. Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) се опитва да помогне всички да упражнят правата и отговорностите си, за да се запази чувствителната морска екосистема и успоредно с това да се развиват икономически дейности.

Този документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския съюз. Отговорност за неговото съдържание носи единствено Черноморска мрежа на неправителствените организации и то по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

Black Sea NGO Network